

David LaChapelle

Dieper wordende wonderwereld

Is de Amerikaanse superster van de glamourfotografie een interessante kunstenaar geworden? David LaChapelle, de wonderboy van surreële ensceneringen in flitsende kleuren, boog zich terloops al over de jungle van de maatschappij. Zijn universum wint aan diepgang sinds hij in 2006 verkaste naar het Hawaïaanse eiland Maui. Toen werd hij niet langer de Magritte of de Fellini van de fotografie genoemd, maar de Michelangelo. En in de overzichtstentoonstelling 'After the deluge' ziet het BAM in Mons hem met zijn jongste reeks opschuiven naar Gauguin.

TEKST: CHRISTINE VUEGEN

Het museum BAM, Beaux-Arts Mons, grijpt graag naar populaire fenomenen om discussies aan te zwengelen over onze maatschappij en de normen van kunst. Na Keith Haring (2009) en Andy Warhol (2013) is gastcurator Gianni Mercurio opnieuw ingehuurd. 'After the deluge' is wereldwijd niet het eerste retrospectief van David LaChapelle (*1963, Connecticut), verre van. Maar er komen gedenkwaardige interpretaties aan het licht. De selectie van ruim honderd foto's, soms op een formaat van zes meter, is aangevuld met 'making-of'-video's, maquettes en muziekclips van Madonna, Elton John en meer recent Florence & The Machine. Want ja, hij heeft zijn commerciële werk niet helemaal aan de kant geschoven: dit jaar een spraakmakende reclamespot voor Diesel en eerder de Schweppes-reclame met Uma Thurman. Het geeft hem financiële vrijheid voor zijn eigen fotoreeksen.

Meer ecologische thema's, meer maatschappijkritisch en meer existentiële vragen over de toekomst van de mensheid, maar - what did you expect? - de esthetiek blijft LaChapelliaans. Zo maakt hij het jongste decennium furore in de kunstwereld.

Hyperextravagante droomwereld

Zijn foto's waren altijd op slag aantrekkelijk en toegankelijk. "Hij is een kind van de popart, hè", verklaart BAM-directeur Xavier Roland. In 1982, toen LaChapelle amper 19 was, gaf Andy Warhol hem zijn eerste job als fotograaf voor diens legendarische tijdschrift Interview. Het werd een

blitzcarrière bij topmagazines. Mode, glamour en decadentie, veel beroemdheden, veel naakt, veel metaforen, veel verbeelding, humor en ironie. Een hyperextravagante droomwereld, bloedmooi en niet altijd onkritisch. Om een voorbeeld te geven: 'Death By Hamburger' (2001) is een foto van vrolijk spartelende vrouwenbenen onder een gigantische opblaashamburger. Zijn laatste modereportage was een fotoshoot in een decor van vernielde huizen. Vogue deed er in 2005 moeilijk over, omdat de orkaan Katrina ondertussen had toegeslagen.

David LaChapelle © Interview Magazine

boven
'After the Deluge - Museum', 2007, chromogenic print. © David LaChapelle.

links
'Archangel Michael : And No Message Could Have Been Any Clearer', 2009, Chromogene druk © David LaChapelle. Postuum portret van Michael Jackson met een lookalike, affichebeeld van de expositie in Mons.

onder

'Once in the Garden (1)', 2014, chromogene druk © David LaChapelle.

rechts

'Lightness of Being', 2017, handbeschilderde negatieve pigmentdruk © David LaChapelle.

Ondergang

2006 is een kanteljaar. David LaChapelle kocht een verlaten nudistenkolonie op het eiland Maui in de Stille Zuidzee. Hij trok zich terug, hoewel hij nog een studio heeft in Los Angeles. Hetzelfde jaar had hij de Sixtijnse Kapel in Rome bezocht. Michelangelo's fresco van de zondvloed inspireerde hem voor 'Deluge': een massatafeel met onder meer een dobberend tempelportaal, een brokstuk van hotel Caesars Palace in Las Vegas. Let wel, het is nooit knip- en plakwerk op de computer. Alles is echt, al is het een opgetimmerd decor met allerlei mensen en water.

De volgende etappe is de reeks 'After the Deluge' (2007). Geen mens te bespeuren in een ondergelopen museum met schilderijen van oude meesters, waar het water wegtrekt. Wat er te zien is, doet ertoe. Aan de ene kant een hitsige kus waarbij de man de borst van de vrouw vastpakt. Het etiket is niet meer leesbaar, maar dat is het

Vroeger zei LaChapelle dat magazines galeries zijn en het museum de koelkast.

befaamde schilderij 'Hercules en Omphale' van François Boucher uit het Poesjkinmuseum in Moskou. Aan de andere kant een wanhopige scène: 'Plague in the City' van de Zuid-Nederlandse schilder Michael Sweerts uit het Los Angeles County Museum, het LACMA. Verformfaaide folders van dat museum plakken tegen de muur en in het water drijft een flyer met een pijp tegen een blauwe achtergrond. Dat was in 2006 het uithangbord van 'Magritte and Contemporary Art' in het LACMA, een scenografie van de conceptuele kunstenaar John Baldessari.

De ondergang van musea? Voor BAM-directeur Xavier Roland is deze scène een extra reden om LaChapelle in huis te halen: "Die foto is echt emblematisch voor het museum als het laatste bastion, de ultieme plaats voor conservatie en de plek waar kunst getuigt van een maatschappij. Er was een catastrofe, dat zie je, maar de kunstwerken en het museum houden quasi ongevarend stand. Zijn relatie met het museum is radicaal veranderd. Vroeger zei hij dat magazines galeries zijn en de koelkast het museum. Iedereen kon zijn foto's uitscheuren en op de koelkast hangen. Vandaag herpositioneert hij het museum. Ik verkondig niet dat hij het traditionele museum verdedigt, maar hij gelooft in het belang van die kunstinstelling in de eigentijdse maatschappij."

BAM-DIRECTEUR XAVIER ROLAND:

“Er zit iets primitiefs in,
iets van neorenaissance, neohuma-
nisme of pop-humanisme.
Het neigt naar Gauguin, volgens mij.”

Wedergeboorte

Op de expositie belandt de bezoeker eerst in het hoofdstuk ‘De Spektakelmaatschappij’, een titel die geleend is van de filosoof Guy Debord. Een buitenbeentje is de weinig bekende reeks ‘Recollections of America’ (2006): alledaagse Amerikanen die een alcoholfeestje bouwen en meermaals een geweer bij zich hebben. Vervolgens verschijnen ‘Apocalyptische Visioenen’. Desolate tankstations, ook dat van Hoppers schilderij, zijn maquettes in de wildernis van Maui. En vervuilende fabrieken in snoepkleuren, maquettes met krulspelden en dies meer, zijn gefotografeerd in de Californische woestijn. Geen mensen in deze pe-

riode, maar wel een reeks met stukgeslagen wasenbeelden van Angelina Jolie, Michael Jackson en Thatcher die hij vond in Dublin. Een zoveelste vanitas in zijn oeuvre en een soort statement over de wereld die hij vroeger in beeld bracht.

David LaChapelle is geen leeghoofd, zeker niet. De afgelopen jaren is een meer spirituele en metafysische queeste aan de gang. ‘New World’ speelt zich af in de natuur, en in het tafereel ‘The First Supper’ doet alsnog een Hollywoodshowgirl mee. Het is altijd een tolerante wereld, vaak flirtend met religieuze kitsch en new age, maar feeëriek en best mysterieus. Zelf zegt hij geïnspireerd te zijn door William Blake, Odilon Redon en de song ‘Happy’ van Pharrell Williams.

“Het neigt naar Gauguin”, vindt Xavier Roland. “Er zit iets primitiefs in, iets van neorenaissance, neohumanisme of pop-humanisme. LaChapelle herbront zich, hij keert letterlijk terug naar de bron. Zijn parcours is emblematisch en problematisch. Hij stelt actuele vragen, maar als museum-directeur stoot je op tegenstand. Het probleem is dat hij niet stopt met commercieel werk. Waar wordt het kunst, in het museum of op straat? Het is een rode draad in de programmatie, denk maar aan Warhol en Keith Haring.”

boven

‘The First Supper’, 2017, handbeschilderde negatiefdruk, © David LaChapelle.

Meer weten

Bezoeken

David LaChapelle,
‘After the deluge’
BAM
Rue Neuve 8
Mons
www.bam.mons.be
14-10 t/m 25-02

David LaChapelle, ‘New World’
Maruani Mercier Gallery
Louizalaan 430
Brussel
maruanimercier.com
11-10 t/m 18-11

Lezen

‘After the deluge’, catalogus BAM
Tweedelige monografie verschijnt
dec. 2017 bij Taschen:
‘Lost + Found’ (deel 1) -
‘Good News’ (deel 2)